

7. Självständigt arbete (examensarbete)

7.1 Utgångspunkter

Rektor har fastställt [Riktlinjer för självständiga arbeten \(examensarbeten\), upphovsrätt och publicering inom utbildning vid SLU](#).

Självständigt arbete (examensarbete) kan bara klassificeras i ett ämne, dubbelklassning är aldrig möjlig. Vid SLU används någon av benämningarna *självständigt arbete* eller *examensarbete* med översättningen *independent project* eller *degree project*. Begreppet *master's thesis* kan användas för självständiga arbeten (examensarbeten) på avancerad nivå om minst 30 högskolepoäng (företrädesvis för masterarbeten / A2E / avancerad E).

Oftast genomförs arbetet individuellt. Företrädesvis på grundnivå kan det självständiga arbetet (examensarbetet) genomföras som arbete i mindre grupper, men på ett sätt som gör att den individuella arbetsinsatsen går att bedöma. Med mindre grupper avses här vanligen två, maximalt tre studenter.

För självständiga arbeten (examensarbeten) kan studentens uppsats/rapport skrivas på svenska alternativt engelska, vilket ska framgå av kursplanen. Förkunskapskraven ska vara anpassade för vilket eller vilka språk som arbetet ska genomföras på.

7.2 Kursledare, handledare och examiner

För självständiga arbeten (examensarbeten) ska det finnas en kursledare som har ett övergripande ansvar för att arbetena organiseras, rapporteras och följs upp. Handledare och examiner ska inte vara samma person. Om en student/studentgrupp har flera handledare, ska en vara huvudhandledare. Handledare ska lämna det bedömningsunderlag till examiner som är överenskommet inom ramen för respektive kurstillfälle (motsvarande). För övrigt ska examiner fatta betygsbeslut utan inverkan från handledare.

7.3 Uppdragsgivare och eventuell ersättning

Överenskommelser med eventuell extern uppdragsgivare (utanför SLU) hanteras genom ett separat avtal, mellan SLU och uppdragsgivaren. I de fall studenten har en extern handledare ska det även finnas en huvudhandledare vid SLU.

Uppdragsgivaren kan inte styra över offentliggörandet av det självständiga arbetet (examensarbetet) eftersom det strider mot tryckfrihetsförordning och sekretesslag. I undantagsfall kan publicering fördröjas, vilket ska framgå av arbetsplanen. Se även avsnitt 7.5 Granskning och publicering.

Om studenten får ersättning av uppdragsgivaren (SLU eller extern) så regleras det i särskild ordning. Det är då en överenskommelse mellan studenten och uppdragsgivaren.

7.4 Genomförande

Studenten är huvudansvarig för att det självständiga arbetet (examensarbetet) genomförs och SLU ska underlätta genomförandet genom att skapa goda förutsättningar.

För att underlätta genomförandet erbjuder SLU

- a. kurstillfällen med gemensam kursstart, schemalagda undervisningsmoment och gemensam avslutning, eller
- b. möjlighet till självständiga arbeten med individuella arbetsplaner.

Båda alternativen ska uppfylla mål och krav i aktuell kursplan och inkluderar en arbetsplan.

Studenten redovisar i arbetsplanen hur det egna självständiga arbetet (examensarbetet) ska bidra till att uppfylla de mål och krav som är knutna till avsedd examen. Närmare anvisningar om det självständiga arbetet (examensarbetet) finns i bilaga till respektive utbildningsplan och/eller i kursplan för självständigt arbete (examensarbete).

Om en arbetsplan inte hålls ska handledaren och studenten i första hand föreslå en reviderad arbetsplan, i andra hand informera kursledaren om problemet. Det är kursledarens ansvar att tillse att den gamla arbetsplanen revideras eller att en ny upprättas.

Vid självständigt arbete (examensarbete) gäller angivet inlämningsdatum i arbetsplanen/tidsplanen som första provtillfälle. Ett examinationstillfälle är förbrukat om inlämning av uppsats/rapport inte sker enligt arbetsplanen.

Arbetsplan för självständigt arbete (examensarbete) kan revideras i samråd med ansvarig handledare och godkännas av kursledaren (motsvarande). Revideringens inverkan på möjligheten att få högre betyg än godkänt (4 och 5) anges i riktlinjer för examination i utbildning på grund- och avancerad nivå vid SLU. Möjligheten till komplettering efter inlämningsdatum anges i samma riktlinjer.

Handledare ska lämna det bedömningsunderlag till examinator som är överenskommet inom ramen för respektive kurstillfälle (motsvarande). För övrigt ska examinator fatta betygsbeslut utan inverkan från handledare. Examinator kan begära att studenten redogör för sin individuella prestation i ett självständigt arbete (examensarbete), om det utförts av flera studenter.

I Ladok ska det datum anges då studenten slutgiltigt uppfyllde kursfordringarna (vanligtvis datum för inlämning av färdigt självständigt arbete (examensarbete) eller datum för redovisning).

Byte av uppsatsämne

Om det finns speciella skäl kan en student få byta uppsatsämne (inom givet huvudområde) under pågående examensarbetskurs. Detta hanteras som en revidering av arbetsplanen vilket sker i samråd med ansvarig handledare och ska godkännas av kursledaren (motsvarande). Möjligheten att byta uppsatsämne begränsas av tillgängliga handledningsresurser.

Byte av handledare

Om det finns speciella skäl kan en student få byta handledare. Studenten ska lämna en skriftlig begäran med redogörelse för skälen till kursledaren (motsvarande), som beslutar om ev. byte av handledare om inte prefekten meddelat annan ordning. Möjligheten att byta handledare begränsas av tillgängliga handledningsresurser.

Fortsatt handledning

En students rätt till handledning vid självständigt arbete (examensarbete) är knuten till ett visst kurstillfälle. För en student som inte uppnått godkänt resultat, kan fortsatt handledning ges inom rimliga gränser, även efter kursens slut. Detta hanteras som en revidering av arbetsplanen, vilket sker i samråd med ansvarig handledare och ska godkännas av kursledaren (motsvarande). Oavsett om studenten får ytterligare handledning eller inte, har studenten rätt att examineras på nytt.

7.5 Granskning och publicering

Plagiat är alltid fel och kan betraktas som fusk om det bedöms vara medvetet gjort för att vilseleda vid bedömning av en studieprestation (HF 10 kap. 1 §). Rektor har fastställt [SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning](#). Alla självständiga arbeten (examensarbeten) ska plagiatgranskas (Urkund) innan de godkänns. Även andra inlämnade studentarbeten vid SLU kan komma att skickas till Urkund för granskning.

Det är examinator som ansvarar för att plagiatgranskning görs, men det operativa genomförandet sker vanligtvis i samband med att studenten levererar material till handledaren. Se anvisningar om Urkund (<https://internt.slu.se/sv/utbildning-forskning-foma/utbildning-pa-grund-och-avancerad-niva/lararstod/utbildningssystem/urkund/>).

Alla självständiga arbeten (examensarbeten) ska publiceras i SLU:s elektroniska arkiv för studentarbeten (Epsilon) efter att de blivit godkända. Utgångspunkten är att självständigt arbete (examensarbete) ska publiceras direkt efter godkännandet. Undantagsvis kan publicering fördröjas i sex (6) månader, vilket beslutas inom respektive institution. Vid särskilda skäl kan publicering fördröjas upp till maximalt tolv (12) månader, vilket kräver särskilt beslut inom respektive fakultet. Eventuell fördröjning av publicering ska framgå av arbetsplanen. Se även avsnitt 8. Upphovsrätt, publicering och plagiering.

Vid publicering av självständigt arbete (examensarbete) ska SLU-bibliotekens anvisningar för elektronisk publicering användas (<http://www.slu.se/sv/bibliotek/publicera/publicera-sjalvstandigt-arbete/>). För att säkerställa att endast slutgiltigt godkända arbeten publiceras ska (från och med den 1 januari 2012) inmatning av det självständiga arbetet (examensarbetet) i Epsilon göras av institutionsadministratör med utbildningsregistreringsroll, efter att studenten rapporterats som godkänd i Ladok.

7.6 Klagomål

Det är i första hand till handledaren, i andra hand till kursledaren som studenten ska vända sig med klagomål om det självständiga arbetet (examensarbetet). Det är till examinator som studenten i första hand ska vända sig med klagomål om examinationen. Se även avsnitt 6. Examination och betyg, 11. Studentinflytande och 12. Disciplinära åtgärder.

7.7 Ytterligare SLU-dokument

- Regelsamlingen, avsnitt
 - 6. Examination och betyg
 - 8. Upphovsrätt, publicering och plagiering
 - 12. Disciplinära åtgärder
- Riktlinjer för självständiga arbeten (examensarbeten), upphovsrätt och publicering inom utbildning vid SLU
<https://internt.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/riktlinjer-sjalvstandiga-arbeten-mm.pdf>
- Riktlinjer vid misstanke om fusk m.m. inom utbildning vid SLU
<https://internt.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/riktlinjer-vid-misstanke-om-fusk-mm-inom-utbildning-vid-SLU.pdf>
- SLU:s policy och handlingsplan mot fusk och plagiering inom utbildning, 2010-2011
<https://internt.slu.se/Documents/internwebben/ledningskansliet/gur/policy-o-handlingsplan-mot-fusk-o-plagiering-inom-utbildning.pdf>